

Deres ref:

Vår ref:

Saksbehandler
Hilde Elisabeth Normann/Dato:
20.04.2021

Tilbakemelding: Utkast til veileder om taushetsplikt, opplysningsrett og opplysningsplikt

Helse Nord RHF takker for muligheten til å gi innspill i utarbeidelsen av veilederen.

Det blir bedt om innspill til om følgende kommer frem, eller kan uttrykkes mer presist:

1. Gjeldene rett
2. Hva som gjelder for ulike etater og enkeltpersoner
3. Om spesifiserte momenter kommer frem, og om det ev kan sies mer presist.
4. Opplysningsplikt uavhengig av ev taushetsplikt

Helse Nord RHF har ingen innspill til de juridiske sidene av dokumentet (pkt 1 og 2). I vår gjennomgang har vi særlig sett på hvorvidt dokumentets form egner seg for at målgruppen får en "rask oversikt over regelverket", pkt 3 og delvis pkt 4. I tillegg er det gjort en vurdering av lesbarhet og hvorvidt innhold og eksempler er enkle å forstå for ikke-jurister.

Det etterspørres spesifikt om problemstillinger som mangler i fremstillingen. Helse Nord kunne ønsket at dokumentet også berørte forholdet taushetsplikt/ opplysningsplikt/ - rett når det kommer til uønskede hendelser i helsetjenesten. F.eks hvilke vurderinger som bør gjøres når politiet har stedlig tilsyn i etterkant av alvorlige pasientskader på sykehus.

Dokumentet fremstår generelt som en god og grundig gjennomgang av relevante problemstillinger. Et kort sammendrag først i hvert kapittel letter lesningen. Noen steder har man funnet dagligdagse metaforer, f.eks «kjøre på rødt lys» og «Per og Marte (s25)» som fungerer godt for å belyse det juridiske poenget. Slike metaforer kan, sammen med konkrete eksempler, gjerne benyttes i enda større grad.

Man kan vurdere om det kan være hensiktsmessig å sortere de vanligst forekommende problemstillingene først i dokumentet. Mer spesielle hendelser, kan beskrives lengre bak. «Plikt til å søke å avverge straffbare handlinger» kan f.eks flyttes lengre bak. For de fleste saksbehandlere vil det høre til sjeldenhetene å få anledning til å avverge alvorlig voldskriminalitet. Etter samme logikk kan man vurdere om kapittel 4 bør komme før kap 2.

Målet er at brukerne skal få «en rask oversikt over regelverket». Dokumentet preges periodevis av lange tekstblokker med mye innskutt tekst. Visuelle virkemidler kan bidra til å splitte opp tekstblokkene. Kan man dele opp tekstblokkene ved hjelp av punktlistor, illustrasjoner o.l.? Kan man dra ut noen sentrale poeng og sette dem i tekstbokser?

(f.eks. anekdoten om tarv i 6.9.2, eller hva som menes med «personlig meldeplikt») Kan man bruke fotnoter for å ta ut innskutt informasjon og dermed slanke hovedteksten (f.eks sette henvisninger som «*For en nærmere vurdering av disse spørsmålene viser vi til litteraturen (Holmboe, Leer-Salvesen & Vatnar, 2019a, b)*» i en fotnote?

Paragrafer i overskriftene kan gi et noe rotete inntrykk. Kan paragrafene istedet settes i en ingress eller i tekstboks? For oversiktens skyld, kan man sette et nøkkelord først i overskriften, f.eks 7. *Varsling – taushetsplikt om varsleres identitet*?

I arbeidet har det også fremkommet noen spesifikke kommentarer til teksten som tas med ifall det kan komme til nytte:

Side:	Kommentar:
11	Figur 1 – Det er bra med illustrasjoner, men det fremstår litt uklart hva denne figuren illustrerer. <i>Hvorfor</i> kan temaet illustreres på denne måten?
12	«Denne veilederen handler om forvaltningsorganers adgang til å dele opplysninger med hverandre». Dette er en enkel og oppklarende formulering som kanskje kan flyttes lenger frem?
14	Noen setninger fremstår som unødig lange, og kan kortes ned. F.eks <i>Det er ikke noe vilkår her at faren skyldes en straffbar handling, og plikten gjelder også dersom faren oppstår fordi personen vil ta sitt eget liv eller skade seg selv.</i>
15	Hva ligger i begrepet «godtgjør»? – jf 2.3
22	Kan man understreke enda tydeligere at <i>forvaltningsorganet skal gjøre parter oppmerksom på</i> taushetsplikt etter fvl §13 b, gjerne med eksempel? Dette er et viktig poeng som det nok syndes mot.
23	Angående avdøde personer – kan man si noe om forholdet taushetsplikt ovenfor pårørende, ev henvise til annen kilde (jf pkt 8.5.3)?
29	Når info kan deles – er dette tilsvarende <i>opplysningsrett</i> i sirkelen på s 11? Bør man si noe om «parter», og hvordan man definerer hvem som er «parter»?
33	Her nevnes EMK, uten å forklare hva dette er.
36	<i>Taushetsplikten om varslerens identitet begrenser også tilsynsorganets eller myndighetens anledning til å gjennomføre administrative reaksjoner overfor helsepersonell. Ofte vil slike reaksjoner medføre at den det reageres mot, får innsyn i opplysninger også om hvem som er kilde</i> (Denne er ikke enkel å forstå, kan man lage et kort eksempel på hva slags situasjon dette beskriver?)
43	Bør man si noe mer om hva det vil si at et samtykke <i>er fritt, reelt og informert</i> ?

Helse Nord RHF håper innspillene kan være til nytte. Vi berømmer arbeidet som er gjort så langt med veilederen, og ser frem til det ferdige resultatet.

Bodø, 20.04.2021

Hilde Normann
konsulent